

J

a fa 15 anys que en Gabriel Alcalde treballa al Museu i ho constata amb un punt de recança, - ens fem grans -, mentre recorda aquell Patronat del Museu i Biblioteca de l'any 81, format per gent de totes les opcions polítiques, que volien treballar conjuntament en un projecte cultural.

Realment feia falta que es treballés en la catalogació del patrimoni, i el robatori d'Erik el Belga va ser el detonant: Després del robatori, es van adonar que no se sabia ben bé què es tenia, perquè encara ara no se sap del cert què es va endur. També es va posar de manifest la manca de seguretat, perquè amb un cop de peu va poder esbotzar la porta. La iniciativa d'aquest grup de gent va coincidir amb un bon moment polític, en el qual la Generalitat va aportar una visió nova, descentralitzada, al món cultural. Es volia impulsar l'activitat comarcal. La idea era que si cada comarca havia de tenir una biblioteca, també s'havien de crear museus comarcals, que fessin el paper de dinamitzadors de la cultura.

És curiós -comenta- aquest procés, en què d'una primera etapa en la qual domina l'impuls de la societat civil, es passa a una segona etapa en la qual es passa a dependre de l'Administració. En aquell moment, només eren l'Ajuntament i la Generalitat els que intervenien en aquest tipus de projectes. I finalment, ara fa poc, sembla que, amb la manca de diners, s'ha de buscar el suport de la iniciativa privada, en el cas concret del Museu Comarcal, amb la col.laboració de "la Caixa" i de la Caixa de Girona.

Quan li diem que faci una valoració dels objectius que es plantejava el projecte inicial, de si s'han assolit, i de si han canviat com a concepte, considera que, en general, des dels museus comarcals, les idees que hi havia als anys 80 s'han mantingut.

La filosofia i les possibilitats del projecte primerenc del Museu Comarcal de la Garrotxa no han variat, el que ha variat són els terminis. En aquell moment semblava que tot es faria de seguida, que tot havia de ser d'un dia per l'altre. Ara som més realistes, i els terminis són més llargs.

Una de les idees que no s'han pogut dur a la pràctica és la de fer de l'Hospici un gran Centre Cultural, que agrupés l'arxiu, la biblioteca i el museu. Tenia avantatges, com ara el de poder aprofitar els serveis comuns -catalogació, sala d'exposicions, de conferències- o tan sols el fet que un usuari que anés a la biblioteca es podia amb les sales del museu i visitar-lo. La biblioteca ha experimentat un gran canvi, i aviat tindrà un edifici propi. El projecte, doncs, no s'ha pogut realitzar per problemes diversos: caldrà esperar una altra oportunitat.

Continuant amb el capítol de problemes i mancances, és inevitable, ara

que es parla tant dels grans museus de Barcelona -MNAC, MACBA- fer-hi referència per comparar-s'hi.

Hi ha museus molt ben dotats, comparats amb els de les comarques. A Barcelona, per exemple, hi ha museus amb més recursos, que alhora poden generar-ne més. També tenen més personal, que en el seu cas pot ser especialitzat. Al Museu Comarcal només som tres persones, dues a l'Hospici i una al Parc Natural, i tots hem de fer de tot. Dins de les nostres possibilitats, mirem de fer-ho tan bé com podem.

Pel que sembla, les grans funcions d'un museu: catalogar, conservar, difondre... queden molt diluïdes, tot i que es compleixen. De tota manera, en Gabriel no es queixa més del compte.

Potser la dotació de personal és la que correspon a un museu d'aquest tipus, tot i que amb més recursos econòmics sempre seria tot més fàcil. Ara el que se'ns demana, és, d'un cantó, imaginació, i de l'altre, poder treure diners de l'empresa privada. El problema és que, d'una banda, una gran empresa no està interessada, pel poc que en pot obtenir, a invertir en un museu petit, i d'altra banda, les despeses que generen les nostres activitats, una empresa petita no les pot assumir.

Un altre problema que voldria esmentar és que, com passa en el món de la cultura en general, a un gran esforç sovint li correspon un producte petit. És a dir, hi ha molta feina i recursos invertits que no es veuen, per exemple, de conservació. Si al cap de l'any mirem què hem fet, pot ser que ens diguin: només heu fet això? No és del tot just.

Ara per ara, doncs, encara es depèn de l'Administració, i ens interessa saber quin és el paper d'un tècnic davant els polítics. Volem saber quines són les relacions que hi té, i quins conflictes han sorgit, si n'hi ha hagut.

El tipus de relació no ha canviat gaire, al llarg del temps que he estat aquí. Al meu parer, la relació s'ha de basar en la confiança mútua. Els tècnics són els que han de fer les coses, els que han de "portar el tinglado". Jo ho he viscut bastant, això. Per l'Ajuntament hi han passat persones diferents que han estat vinculades al Museu, de diferents opcions polítiques, i sempre hi ha hagut la confiança que des d'aquí es treballava.

De tota manera, accepta que, en un àmbit general, a vegades aquests problemes poden sorgir pel fet que els polítics tendeixen massa sovint a opinar tècnicament, quan els tècnics són els experts, els que han de conèixer el tema. A un polític li poden assignar carreteres o gestió de residus, i no se li demana que sigui un entès en la matèria, no té perquè tenir coneixements tècnics, sinó que ha de seguir unes línies polítiques. La conversa deriva cap a terrenys relliscosos: com es

